

Actieplan
Kennis- en expertiseontwikkeling in het
volwassenenonderwijs
2009-2010

1 Inleiding

Dit is het actieplan 2009-2010 van het samenwerkingsverband van de vier pedagogische begeleidingsdiensten (vzw SNPB) en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (Vocvo) m.b.t. de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs. Het actieplan is een concretisering voor het schooljaar 2009-2010 van het vijfjaarlijks beleidsplan kennis- en expertiseontwikkeling 2008-2012. Het vijfjaarlijks beleidsplan is een concretisering van de samenwerkingsovereenkomst die op 23 mei 2008 werd afgesloten tussen de Vlaamse Regering, de vier pedagogische begeleidingsdiensten en het Vocvo.

Opbouw van het actieplan:

- beschrijving van de missie en de visie.
- beschrijving van de acties 2009-2010 in het kader van de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs

Het actieplan is een werkinstrument dat nooit af is maar voortdurend kan bijgestuurd worden naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen en noden.

2 Missie en visie

Het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en de vier pedagogische begeleidingsdiensten geven specifieke ondersteuning aan de verschillende Centra voor Basiseducatie (CBE) en de Centra voor volwassenenonderwijs (CVO). Sommige opdrachten inzake ondersteuning en kennis- en expertiseontwikkeling overstijgen echter de mogelijkheden van één ondersteuningsdienst.

Daarom is een meer gestructureerde samenwerking tussen de verschillende ondersteuningsdiensten, ten behoeve van het volledige volwassenenonderwijs, wenselijk. Een dergelijke bundeling van krachten beoogt meer efficiëntie op vlak van ontwikkeling van expertise, expertise-uitwisseling en ondersteuning met als resultaat een sterker volwassenenonderwijs. Dit vanuit de idee dat het samenbrengen en delen van expertise een meerwaarde kan betekenen voor alle centra.

Daarom leggen het Vocvo en de vier begeleidingsdiensten een deel van de middelen die ze verwerven via het decreet volwassenenonderwijs samen, in functie van de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs.

3 Acties 2009-2010 in het kader van kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs

3.1. Visieontwikkeling en ontwikkeling nieuwe concepten

Het samenwerkingsverband staat in voor visieontwikkeling en voor de ontwikkeling van nieuwe concepten op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen o.m. door informatie over actuele evoluties te verzamelen en hiermee rekening te houden in het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen.

3.1.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband verzamelt op systematische wijze gegevens die bruikbaar zijn voor de ontwikkeling van een visie en nieuwe concepten op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen.

Acties	Timing
<p>Het samenwerkingsverband zal gedurende het schooljaar 2009-2010 verder informatie en gegevens verzamelen m.b.t. de ontwikkeling van een visie en concepten op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding van volwassenen. Deze informatie en gegevens worden meegenomen bij het uitschrijven van de visie en bij de ontwikkeling van ondersteuningsdocumenten voor de centra.</p> <p>Het voorbije schooljaar hebben we vooral aandacht besteed aan een visie m.b.t. het leren en opleiden van volwassenen en de wijze waarop we deze visie via de curriculumontwikkeling kunnen implementeren.</p>	Doorlopend

3.1.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband neemt een uitgeschreven visie op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen op in het vijfjaarlijks beleidsplan en in de jaarlijkse actieplannen.

Acties	Timing
<p>Een uitgeschreven visie op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen wordt ontwikkeld tijdens het schooljaar 2009-2010 en zal aan de centra gecommuniceerd worden begin volgend schooljaar.</p> <p>Elementen in deze visie waar we bijzondere aandacht willen aan besteden zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none">• aansluiting doorstroming basiseducatie - secundair volwassenenonderwijs;• samenwerkingsverbanden met VDAB, Syntra en afstemming met het socio-culturele vormingswerk;• internationalisering;• ...	<p>Uitgeschreven visie opgeleverd tegen eind schooljaar 2009-2010.</p>
<p>De uitgeschreven visie vindt een concretisering in de jaarlijkse actieplannen.</p>	<p>Actieplan 2010-2011 wordt opgeleverd tegen 1 oktober 2010.</p>

3.1.3. Resultaatsverbintenis 3

Het samenwerkingsverband communiceert het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen ten minste aan alle centra.

Acties	Timing
<p>Het actieplan kennis- en expertiseontwikkeling voor 2009-2010 wordt via e-mail aan alle centra gecommuniceerd (Vocvo en de begeleidingsdiensten communiceren elk afzonderlijk naar hun centra).</p> <p>Daarnaast kan dit actieplan ook geraadpleegd worden op de website van de respectieve begeleidingsdiensten en Vocvo.</p> <p>Via de Nieuwsflash van de stuurgroep wordt het actieplan ook gecommuniceerd aan de afgevaardigd bestuurders van de consortia.</p>	Oktober 2009

3.2. Evaluatie eindtermen, specifieke eindtermen, basiscompetenties

Het samenwerkingsverband evalueert de eindtermen, specifieke eindtermen en basiscompetenties voor het volwassenenonderwijs met het oog op aanpassingen aan bestaande opleidingsprofielen of ter voorbereiding op de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen.

Op vraag van de stuurgroep of van de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs en vorming, onderzoekt het samenwerkingsverband hiertoe signalen die kunnen leiden tot herzieningen van bestaande of tot ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen. Het samenwerkingsverband houdt hierbij rekening met erkende referentiekaders, zoals overeen te komen in een protocol met de Vlaamse overheid, met de bruikbaarheid van bestaande eindtermen, specifieke eindtermen of basiscompetenties en met gegronde redenen tot afwijking van eindtermen of specifieke eindtermen van het leerplichtonderwijs.

3.2.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband signaleert aan de stuurgroep uiterlijk tegen het einde van het derde schooljaar van de implementatie van een opleidingsprofiel – of tussentijds als gevolg van een wijziging in de van toepassing zijnde referentiekader(s) - welke eindtermen, specifieke eindtermen of basiscompetenties aan herziening toe zijn.

Acties	Timing
Het samenwerkingsverband krijgt zicht op welke eindtermen, specifieke eindtermen of basiscompetenties aan herziening toe zijn door: evaluatierapporten en rendementsstudies van de onderwijsinspectie, signalen vanuit het veld, evoluties in de sector ...	Doorlopend

3.2.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband onderzoekt welke inhoud in bestaande opleidingen niet gedekt worden door voorstellen voor nieuwe opleidingsprofielen.

Acties	Timing
Deze resultaatsverbintenis werd gerealiseerd. Bij het opstellen van het jaarlijks prioriteitenplan van te ontwikkelen opleidingsprofielen wordt rekening gehouden met de lijst van lineaire en de voorlopig modulaire opleidingen.	Prioriteitenplan wordt jaarlijks opgeleverd.

3.3. Coördinatie ontwikkeling nieuwe, actualisering bestaande opleidingsprofielen VO

Het samenwerkingsverband staat in voor de coördinatie van de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen voor het volwassenenonderwijs:

- 1° in opdracht van de stuurgroep of van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs;
- 2° door jaarlijks een plan met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen aan de stuurgroep voor te leggen opdat die dat plan kan bezorgen aan de bevoegde administratie;
- 3° door vooraf dat plan van prioritair te ontwikkelen opleidingsprofielen aan een opportuniteitstoets van de bevoegde administratie te onderwerpen;
- 4° door terzake ook jaarlijks de consortia volwassenenonderwijs over de prioriteiten inzake de ontwikkeling van nieuwe of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen te bevragen;
- 5° door bij de ontwikkeling van opleidingsprofielen steeds voorrang te verlenen aan die opleidingen die onderhevig zijn aan een wijziging in de van toepassing zijnde Europese, federale en/of Vlaamse regelgeving;
- 6° door jaarlijks op 15 januari en 15 september voorstellen tot aanpassing van bestaande of nieuwe opleidingsprofielen aan de stuurgroep voor te leggen, opdat die deze voorstellen kan bezorgen aan de bevoegde administratie. Deze voorstellen worden opgesteld in het format dat de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs oplegt;
- 7° door bij de ontwikkeling van deze voorstellen tot aanpassing van bestaande of nieuwe opleidingsprofielen rekening te houden met de evaluatierapporten van de inspectie volwassenenonderwijs;
- 8° door bij de ontwikkeling van deze voorstellen tot aanpassing van bestaande of nieuwe opleidingsprofielen enerzijds de actoren en anderzijds de Entiteit Curriculum te betrekken.

3.3.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband draagt ten laatste op 1 september 2008 aan de stuurgroep een lijst voor van prioritair te ontwikkelen opleidingsprofielen en op 1 december 2008 de lijsten van alle te ontwikkelen opleidingsprofielen ter vervanging van lineaire en 'voorlopig modulaire' opleidingen die niet gedekt zijn door reeds door de Vlaamse Regering goedgekeurde opleidingsprofielen zodat enerzijds de stuurgroep een planning opneemt in haar actieplan 2008 en anderzijds voor de betrokken opleidingen uiterlijk tegen 15 januari 2012 voorstellen van opleidingsprofielen bij de bevoegde administratie zijn ingediend.

Acties	Timing
Deze resultaatsverbintenis werd gerealiseerd.	

3.3.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband stelt de stuurgroep in staat jaarlijks tegen 1 oktober een plan met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen in haar actieplan te integreren, op basis van de resultaten van de jaarlijkse bevraging van de centra via de consortia volwassenenonderwijs en de opportuniteitstoets van de bevoegde administratie.

Acties	Timing
Opstellen prioriteitenplan en een opportuniteitstoets bij de bevoegde administratie na: <ul style="list-style-type: none">- bevraging centra via de consortia naar hun prioriteiten inzake te ontwikkelen opleidingsprofielen;- bespreking en goedkeuring prioriteitenplan door de stuurgroep. De stuurgroep kreeg feedback van de overheid over de opportuniteitstoets op 29 september 2009. Op basis van deze feedback wordt het prioriteitenplan bijgestuurd. Het definitieve plan met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen tijdens het schooljaar 2009-2010 vindt u als bijlage bij dit actieplan.	Maart 2010 Juni 2010

3.3.3. Resultaatsverbintenis 3

Basiseducatie: de voorstellen tot actualisering van volgende bestaande opleidingsprofielen dienen bij de bevoegde administratie ingediend te worden op basis van volgend tijdpad:

- informatie- en communicatietechnologie (ICT) tegen 15 januari 2010;
- maatschappijoriëntatie-maatschappelijk functioneren, maatschappijoriëntatie-maatschappelijk participeren, maatschappijoriëntatie-opstap TKO, maatschappijoriëntatie – basis functioneren op het werk, maatschappijoriëntatie – functioneren op het werk en Nederlands tegen 15 januari 2011;
- Nederlands tweede taal alfa – richtgraad 1, Latijns schrift, Frans – opstap talen, Frans – opstap TKO, Engels – opstap talen en Engels – opstap TKO tegen 15 januari 2012;

Acties	Timing
Ontwikkelen van: <ul style="list-style-type: none">- opleidingsprofiel ICT, geflexibiliseerd traject - opleidingsprofiel NT1, geflexibiliseerd traject - opleidingsprofielen MO (MO1 t.e.m. MO5)	Aanvang september 2009, wordt ingediend bij de administratie tegen 15 januari 2010. Vorbereid door EC + resonansgroep, ontwikkeling in de loop van schooljaar 2009-2010, deadline voor indiening bij de administratie: 15 januari 2011. Aanvang voorjaar 2010, deadline voor indiening bij de administratie: 15 januari 2011.

3.3.4. Resultaatsverbintenis 4

Secundair volwassenenonderwijs: het opleidingsprofiel voor de opleiding aanvullende algemene vorming moet uiterlijk 15 januari 2010 zijn ingediend.

Acties	Timing
Finaliseren van het opleidingsprofiel aanvullende algemene vorming binnen de werkgroep AAV.	15 januari 2010

3.4. Voorstellen experimenteel nieuwe leer- of studiegebieden

Het samenwerkingsverband bereidt voorstellen voor met betrekking tot het oprichten van experimenteel nieuwe leer- of studiegebieden op vraag van de stuurgroep. De voorstellen bevatten tenminste 1 opleiding en een duidelijke motivering van de criteria i.v.m. de behoefte en de invulling, de onderwijskundige context, de eventuele continuïteit van studieloopbanen en het voorziene evaluatieplan.

3.4.1. Resultaatsverbintenis

Geen in samenwerkingsovereenkomst.

Acties	Timing
Vorbereiden van dossier voor aanvraag experimenteel nieuw studiegebied 'Maatschappelijke veiligheid'.	December 2009

3.5. Coördinatie en ondersteuning van ontwikkeling van centrumoverstijgende en netoverschrijdende leerplannen

Op vraag van centrubesturen coördineert en ondersteunt het samenwerkingsverband de centrumoverstijgende en netoverschrijdende ontwikkeling van leerplannen.

3.5.1. Resultaatsverbintenis 1

Basiseducatie, secundair volwassenenonderwijs en hoger beroepsonderwijs: de coördinatie en ondersteuning moet de centrubesturen of de representatieve verenigingen van inrichtende machten en GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap in staat stellen de leerplannen voor 31 januari ter goedkeuring aan te bieden.

Acties	Timing
Opmaken planning te ontwikkelen leerplannen tegen 31 januari 2010 en communicatie van deze planning naar de centra.	3e kwartaal 2009
Samenstellen, opstarten en coördineren van werkgroepen en leerplancommissies.	3e en 4e kwartaal 2009
Kwaliteitscontrole van leerplannen zowel vormelijk als inhoudelijk.	4e kwartaal 2009 en 1e kwartaal 2010
Indienen van leerplannen ter advisering bij de inspectie.	1e kwartaal 2010
Publiceren van de goedgekeurde leerplannen op de respectieve websites.	2e kwartaal 2010

3.5.2. Resultaatsverbintenis 2

Basiseducatie: de coördinatie en ondersteuning moet de centrumbesturen in staat stellen nieuwe leerplannen voor de leergebieden MO, NT1, NT2 alfa, Opstap Talen en ICT van de basiseducatie uiterlijk op 31 januari 2009 ter goedkeuring aan te bieden.

Acties	Timing
Deze resultaatsverbintenis werd gerealiseerd.	

3.6. EVC

Het samenwerkingsverband coördineert en ondersteunt de ontwikkeling van instrumenten en procedures inzake de erkenning van eerder verworven competenties (EVC).

3.6.1. Resultaatsverbintenis 1

Het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen geven de activiteiten aan inzake de ondersteuning van de ontwikkeling van instrumenten en procedures voor EVC.

Acties	Timing
Contact met cel EVC binnen Agentschap Kwaliteitszorg.	4e kwartaal 2009
Netoverschrijdende studiedag van VOCVO en de begeleidingsdiensten voor de centra rond EVC.	2e kwartaal 2010

3.6.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband brengt goede praktijkvoorbeelden van EVC in kaart.

Acties	Timing
De respectieve begeleidingsdiensten en VOCVO verzamelen praktijkvoorbeelden van EVC uit hun centra en van andere organisaties.	Doorlopend
De respectieve begeleidingsdiensten en VOCVO analyseren deze praktijkvoorbeelden in het licht van de ontwikkeling van instrumenten en procedures voor EVC.	Einde 1e kwartaal 2010

3.7. Afstandsleren, e-leren, gecombineerd onderwijs

Het samenwerkingsverband bouwt expertise op en neemt deel aan expertise-uitwisseling inzake kwaliteitsvol afstandsleren, e-leren en gecombineerd onderwijs.

3.7.1. Resultaatsverbintenissen

Het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen geven inzake afstandsleren, e-leren en gecombineerd onderwijs, o.a. aan:

- wat het opleidingsaanbod inzake afstandsleren is;
- hoe in samenwerking met externen de ondersteuning bij de implementatie van een elektronische leeromgeving gebeurt;
- hoe de ondersteuning bij de evaluatie van afstandsonderwijs gebeurt;
- hoe de expertise-ontwikkeling over het gebruik van een cursistenvolgsysteem voor het afstandsonderwijs gebeurt.

Acties	Timing
Uitvoeren van samenwerkingsovereenkomst en actieplan gekoppeld aan de overname van Tollnet.	Opnemen vanaf 1 november 2009

3.8. Geletterdheid

Het samenwerkingsverband bouwt zijn expertise inzake de aanpak van laaggeletterdheid verder uit en heeft daarbij aandacht voor het toegankelijk maken van relevante informatie en documentatie. Het neemt actief deel aan initiatieven van de Vlaamse overheid inzake geletterdheid en aan internationale uitwisseling inzake geletterdheid. Het voert een actief communicatiebeleid inzake geletterdheid.

3.8.1. Resultaatsverbintenissen 1

Het samenwerkingsverband ontwikkelt verder zijn visie inzake geletterdheid in overleg met de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.

Acties	Timing
Prioriteitenbepaling en planning in overleg met Ministerie van onderwijs en aanbodsverstrekkers m.b.t. projecten i.k.v. Plan Geletterdheid verhogen.	Halfjaarlijks
Ter beschikking stellen van informatie (visies, good practices, ...) over geletterdheid.	Trimestrieel
Werkgroep Plan geletterdheid i.s.m. Federatie Basiseducatie en de centra voor basiseducatie.	Om de 2 maanden
Systematisch verzamelen van nieuw ontwikkelde praktijken/concepten m.b.t. onderwijs aan laaggeletterde volwassenen binnen een specifieke context – projecten i.s.m. basiseducatie en/of CVO.	Oktober 2009
Concrete thema's m.b.t. geletterdheid voor 2009 – 2010: taalbeleid in CVO, basiseducatie voor openbare besturen/OCMW's, basiseducatie voor ouders: i.s.m. basisonderwijs en partners in de opvoedingsondersteuning, basiseducatie i.s.m. VDAB, digitale geletterdheid, basiseducatie en bibliotheek.	Eigen timing per project
Samenstellen werkgroep bij elk project (CBE/CVO/ partners).	
Elke werkgroep bepaalt werkwijze, timing en doel.	
Elke werkgroep voert zijn project uit (afhankelijk van de doelen kan het gaan om verzamelen en beschrijven van good practices, ontwikkelen format, ontwikkelen draaiboek, ontwikkelen nieuwe opleiding, materialen/methodieken...).	6-tal maanden per project
Verspreiden van inzichten en materialen.	Na elk project

3.8.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband beschikt over een documentatiedienst die de meest relevante publicaties en alle informatie over geletterdheid in Vlaanderen en in het buitenland beschikbaar en toegankelijk maakt.

Acties	Timing
Het samenwerkingsverband bundelt en stelt kennis ter beschikking over geletterdheid en verhoging van het geletterdheidsniveau.	Doorlopend
Inventaris van informatie rond geletterdheid.	November – december 2009
Redactievergadering met KIT: wat komt op portaal-site en in de publicaties.	Januari 2010
Via portaal-site en publicaties wordt de informatie over geletterdheid ter beschikking gesteld.	Februari 2010
Afspraken met account-managers, KIT - m.b.t. opvolging actualiteit in binnen- en buitenland.	Oktober 2009
Updaten van informatie op de website en bekendmaking via nieuwsbrieven.	Trimestrieel Regelmatig

3.8.3. Resultaatsverbintenis 3

Het samenwerkingsverband communiceert met actoren in onderwijs, vorming en opleiding over relevante inzichten inzake geletterdheid.

Acties	Timing
Actieve deelname aan en vertegenwoordiging op vergaderingen, overleggen, werkgroepen, commissies.	Doorlopend
Bepalen van relevante bestaande of op te richten overlegorganen m.b.t. geletterdheid.	November 2009
Contacten leggen waar nodig om toe te treden tot een overleg.	December 2009
Ontwikkelen van instrumenten om geletterdheid bespreekbaar te maken en visieontwikkeling te	Januari 2010

Acties	Timing
stimuleren rond gedragen aanpak van geletterdheid.	
Schriftelijke neerslag van overlegmomenten.	Afhankelijk van frequentie
Verspreiding door KIT naar de relevante doelgroepen (intern en extern).	Afhankelijk van frequentie, urgentie, e.d.
Ad hoc overleg op initiatief van derden...	Afhankelijk van de vraag
Onderzoek samenwerkingsmogelijkheden met basisonderwijs via LOP-ondersteuners.	11 december 2009
Onderzoek samenwerkingsmogelijkheden met Kind en Gezin.	Juni 2010
IPV – vorming voor de voedingssector: overleg en concrete initiatieven m.b.t. geletterdheid op de werkvloer en het aanbod BE.	December 2009
DAB: geletterdheid op de werkvloer.	Juni 2010
I.s.m. VVSG communicatie naar vormingsverantwoordelijken van openbare besturen en OCMW's: geïntegreerde opleidingen voor personeel D en E na het rechtspositiebesluit.	20 november 2009

3.8.4. Resultaatsverbintenis 4

Het samenwerkingsverband is aanspreekpunt voor de media met betrekking tot geletterdheid.

Acties	Timing
Het samenwerkingsverband brengt geletterdheid in de aandacht via de media.	Doorlopend
Overleg met Federatie Basiseducatie.	December 2009
Deelname aan overleg door centra voor basiseducatie m.b.t. promotie van het werken aan geletterdheid, bijzondere aandacht voor het werk van de ambassadeurs basiseducatie.	Afhankelijk van frequentie Afhankelijk van planning
In overleg met Federatie Basiseducatie en centra voor basiseducatie uitvoeren van bepaalde acties.	Afhankelijk van planning

Acties	Timing
Opstarten overleg met partners in het volwassenenonderwijs m.b.t. verbreding van de communicatie rond geletterdheid (CVO e.a.) samenstellen overlegplatform.	Mei 2010
Systematisch beantwoorden van vragen uit de media.	Afhankelijk van de vraag
Ter beschikking stellen van het materiaal uit interviews, getuigenissen...	Systematisch
Ingaan op vragen van derden naar informatie en advies over acties/activiteiten e.d. die betrekking hebben op geletterdheid: bijv. KBS, initiatiefnemers dialoog of samenwerkingsverbanden met basiseducatie.	Ad hoc
Updaten van informatie over geletterdheid op de website van Vocvo.	Februari 2010

3.8.5. Resultaatsverbintenis 5

Het samenwerkingsverband ondersteunt de centra bij het gebruik van instrumenten en materialen voor een doelmatige benadering van het geletterdheidsprobleem.

Acties	Timing
Bespreking met de Federatie Basiseducatie: nood aan deskundigheidsbevordering m.b.t. verhogen van geletterdheid.	Oktober 2009
Ontwikkelen materiaal en methodiek i.f.v. het gezamenlijk project van centra voor BE over sensibilisering rond geletterdheid voor niet-onderwijzend personeel in scholen. Evaluatie uitvoering project en doorgeven van informatie.	December 2009 Juli 2010
Ontwikkelen materiaal en methodiek over samenwerking basiseducatie met partners in opvoedingsondersteuning en scholen.	Juni 2010
Voorstelling draaiboek en goede praktijken m.b.t. samenwerking BE en organisaties die werken met mensen in armoede (per provincie, in samenwerking met Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen).	Tweemaandelijks

Acties	Timing
Voorstelling draaiboek en geïntegreerde opleidingen geletterdheid voor werkers niveau D en E in openbare besturen en OCMW's.	8 oktober 2009
Voorstelling draaiboek en geïntegreerde opleidingen geletterdheid voor werkers niveau D en E in openbare besturen en OCMW's aan alle openbare besturen en OCMW in Vlaanderen.	20 november 2009
Bespreking deskundigheidsbevordering m.b.t. verhogen van geletterdheid in het volwassenenonderwijs (overleg met de pedagogische begeleidingsdiensten) vanuit een visie op gezamenlijke aanpak van geletterdheid.	2e kwartaal 2010
Opzetten deskundigheidsbevordering m.b.t. taalbeleid i.s.m. deskundigen uit de basiseducatie, CVO's en relevante actoren uit andere sectoren. Concrete samenwerking met TKO-Antwerpen.	Afhankelijk van projectenplanning – gespreid over najaar 2009 – voorjaar 2010
Voorstelling tussentijdse projectresultaten van het ESF-project geletterdheid op de werkvloer: samenwerking BE – VDAB en bedrijven – opvolging Vocvo.	Juni 2010
Voorstelling initiatieven in Vlaanderen m.b.t. digitale geletterdheid.	16 oktober 2009
Informatiegeletterdheid bevorderen: opdracht voor de bibliotheken en BE, ondersteund door LOCUS.	Juni 2010

3.9. Acties kennis- en expertise-uitwisseling

Het samenwerkingsverband stimuleert en coördineert wenselijke acties op het vlak van kennis- en expertiseontwikkeling.

3.9.1. Resultaatsverbintenis

In het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen, gekoppeld aan deze samenwerkingsovereenkomst, zijn voorstellen tot wenselijke gezamenlijke acties opgenomen.

Acties	Timing
Zie geplande acties m.b.t. EVC.	
Zie geplande acties m.b.t. e-leren.	
Zie geplande acties m.b.t. geletterdheid/taalbeleid.	

3.10. Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden

Het samenwerkingsverband ondersteunt de onderwijscoördinatoren, in uitvoering van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden, bij enerzijds de uitbouw van een behoeftedekkend en aangepast aanbod voor onderwijs aan gedetineerden en anderzijds de coördinatie van het onderwijsaanbod in de gevangenis.

3.10.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband brengt op regelmatige basis de onderwijscoördinatoren samen voor overleg en expertise-ontwikkeling.

Acties	Timing
Ondersteunen van de onderwijscoördinatoren in de strafinrichting/arresthuizen.	Doorlopend
Oplijsten van knelpunten en hindernissen voor het realiseren van het onderwijs aan gedetineerden via overleg en plan van aanpak.	
Informeren over relevante ontwikkelingen binnen het onderwijs.	
Opvolging stuurgroep 'Onderwijs aan gedetineerden'.	3 maal per jaar
Organiseren van navormingen voor de onderwijscoördinatoren en educatieve medewerkers binnen een strafinrichting/arresthuis; oproep en neerslag ervan via 'Bakberichten' en website; bundelen van relevante informatie in een map die ter beschikking wordt gesteld.	Jaarlijks
Hernieuwd projectvoorstel 'Bonte Was' om de cursus te actualiseren.	1e kwartaal 2010
Opvolgen en stimuleren stand van zaken 'Webleren'.	

3.10.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband treedt namens de centra op als aanspreekpunt ten aanzien van Justitie en andere betrokken beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid in uitvoering van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden.

Acties	Timing
De stuurgroep staat in voor een open communicatie betreffende het volledige onderwijs aan gedetineerden, tegenover de verschillende Vlaamse partners en de interne partner justitie.	Permanent
Aanwezigheid op overlegmomenten/infovergaderingen betreffende het Strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.	Permanent
Informatiedoorstroom verzekeren naar het gehele penitentiaire kader.	Permanent
Deel uitmaken van de centrale redactieraad van Krant X (overleg, verslag, vormingen, krant).	September-oktober 2009 – januari-februari 2010 – mei-juni 2010

3.10.3. Resultaatsverbintenis 3

Het samenwerkingsverband neemt deel aan de stuurgroep Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden.

Acties	Timing
De vergaderingen bijwonen van de stuurgroep SPHG (overleg en verslag).	November 2009 – januari 2010 – maart 2010 – mei 2010
Bijwonen van de vergaderingen van de Werkgroep Vorming en Organiseren Ondersteuning 'WEVO'.	November 2009 – januari 2010 – maart 2010 – mei 2010 – juli 2010
Organiseren van vormingen voor medewerkers binnen de hulp- en dienstverlening.	Permanent

3.11. Communicatie en feedback

Het samenwerkingsverband communiceert regelmatig met de centra, staat open voor feedback en houdt rekening met de signalen uit de centra.

3.11.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband informeert gericht en transparant over haar werking, over haar eigen aanbod, over haar producten, over haar vijfjaarlijks beleidsplan, over haar jaarlijkse actieplannen en activiteitenverslagen, over overheidsinitiatieven en over initiatieven van derden.

Acties	Timing
Het beleidsplan 2008-2012, de actieplannen en activiteitenverslagen kunnen geraadpleegd worden via de website van de respectieve begeleidingsdiensten en VOCVO.	Doorlopend
Alle directies van centra en afgevaardigd bestuurders van consortia informeren over de werking van het samenwerkingsverband op het niveau van kennis- en expertiseontwikkeling.	Op geregelde tijdstippen verschijnt een nieuwsflash over de activiteiten van de stuurgroep

3.11.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband zet een meldingssysteem voor feedback op.

Acties	Timing
Contactgegevens van de leden van de stuurgroep worden verspreid naar de centra en de consortia. De respectieve begeleidingsdiensten en VOCVO communiceren deze contactgegevens ook via hun website.	Oktober 2009

3.12. Kwaliteitszorg

Het samenwerkingsverband ontwikkelt een intern kwaliteitszorgsysteem waarin alle aspecten die in het kader van deze overeenkomst inzake ondersteuning en kennis- en expertiseontwikkeling beschreven zijn, worden opgenomen. Dit kwaliteitszorgsysteem is klantgericht en houdt in het bijzonder rekening met de feedback vanuit de centra.

3.12.1. Resultaatsverbintenis

Geen in samenwerkingsovereenkomst

Acties	Timing
Na overleg binnen de stuurgroep werd beslist om een Balanced Score Card uit te werken als eerste stap bij de implementatie van een kwaliteitszorgsysteem.	2e kwartaal 2010